

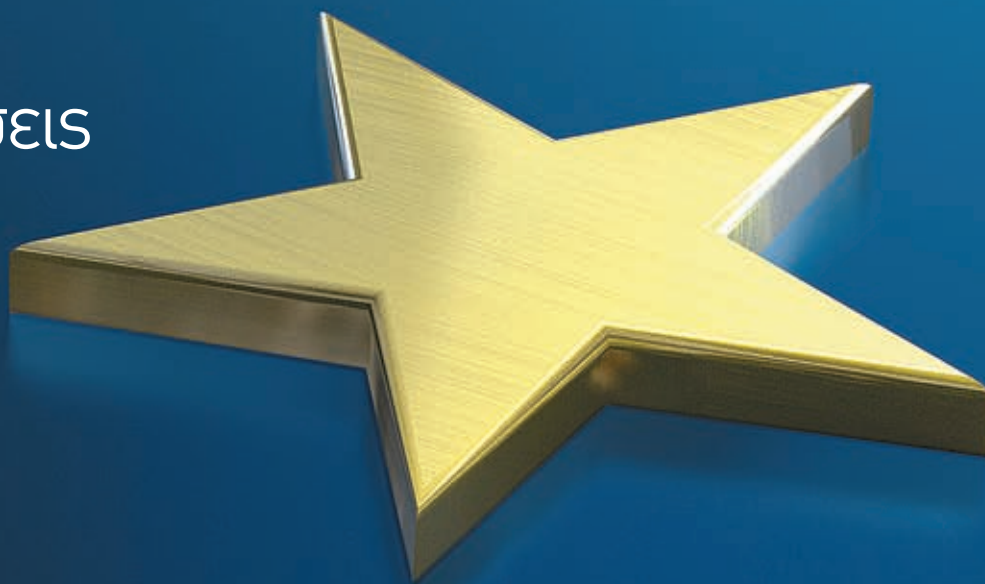
20|01|2009

ΕΙΔΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ
ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ ΜΕ ΤΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ηΕυρώπημας

Οδηγός: Πώς να βρείτε δουλειά στην Ε.Ε.

Ένας αναλυτικός οδηγός
με τις ευκαιρίες,
τα δικαιώματα
και τις προϋποθέσεις
για να εργαστείτε
σε άλλο
κράτος-μέλος
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης
» 22-23

ΟΛΟΙ ΜΑΣ έχουμε το δικαίωμα και αρκετοί από εμάς τη δυνατότητα και τα προσόντα. Παρόλα αυτά, ελάχιστοι Έλληνες δοκιμάζουν την εργασιακή τους τύχη σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. όσον

αφορά το ποσοστό των πολιτών της που ζουν και εργάζονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (μόλις 5%), ενώ μικρή μειοψηφία είναι οι Έλληνες που βλέπουν θετικά την προοπτική απασχόλησής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσοι το αποτολμούν είναι κατά κύριο λόγο νέοι και κάτοχοι πανεπιστη-

μιακών πτυχίων ή ανειδίκευτοι που δεν βρίσκουν δουλειά στη Ελλάδα. Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς εργασίας, η μειωμένη εργασιακή κινητικότητα των Ελλήνων έχει ασφαλώς να κάνει με κοινωνικά και άλλα αίτια (οικογενειακές υποχρεώσεις, μη γνώση ξένων γλωσσών, κτλ.),

σε μεγάλο βαθμό όμως οφείλεται και στην έλλειψη ενημέρωσης για τις εργασιακές δυνατότητες που έχουν στην ενιαία αγορά των 27 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως ενημερώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από την 1η Ιανουαρίου του 1992 οι πολίτες όλων των χωρών της Ευ-

ρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου μπορούν να εργάζονται σε οποιοδήποτε κράτος μέλος επιθυμούν (με ορισμένες εξαιρέσεις για τους πολίτες των νέων κρατών-μελών). Εφόσον είναι μισθωτοί, οι εργαζόμενοι υπόκεινται στην ίδια νομοθεσία και επωφελοούνται των

Τι θα πρέπει να γνωρίζετε για να βρείτε δουλειά στην ΕΕ

Ενας αναλυτικός οδηγός με τις ευκαιρίες, τα δικαιώματα και τις προϋποθέσεις για να εργαστείτε σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Του **Γιώργου Χρηστίδη**

Ειδική περίπτωση είναι η απασχόληση στο δημόσιο. Σε επίπεδο αρχής και πάλι ισχύει η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η απεργασία των διακρίσεων βάσει της εθνικότητας σε επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα (εμπορικές επιχειρήσεις, οργανισμοί τηλεπικοινωνιών, επιχειρήσεις δημοσίων μεταφορών κτλ.), σε δημόσιους οργανισμούς ή δημόσια ιδρύματα

Αν απολυθείτε από τη δουλειά σας σε μια άλλη χώρα της Ε.Ε., δικαιούστε τις παροχές ανεργίας του συγκεκριμένου κράτους με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους ημεδαπούς

(πανεπιστήμια, δημόσια νοσοκομεία, ερευνητικά κέντρα) και στις δημόσιες υπηρεσίες. Τα κράτη-μέλη μπορούν όμως να χρησιμοποιούν σε ορισμένες θέσεις αποκλειστικά ημεδαπούς υπηκόους, αλλά αυτό είναι δυνατό μόνο για θέσεις του δημόσιου τομέα που αφορούν την άσκηση της δημόσιας εξουσίας και τη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του κράτους ή της τοπικής αυτοδιοίκησης. Εάν απολυθείτε από τη δουλειά σας σε μια άλλη χώρα της Ε.Ε., δικαιούστε τις παροχές ανεργίας του συγκεκριμένου κράτους με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους ημεδαπούς.

Επίσης, εάν βρίσκεστε σε φάση αναζήτησης εργασίας, μπορείτε να ζητήσετε τη μεταφορά των επιδομάτων από την πατρίδα σας για διάστημα τριών μηνών, αλλά θα πρέπει να το πράξετε πριν από την αναχώρησή σας. Θα πρέπει να έχετε εγγραφεί ως άνεργος τέσσερις εβδομάδες προτού αναχωρήσετε και να κοινοποιήσετε την αλλαγή στον οικείο οργανισμό τουλάχιστον δύο έως τέσσερις εβδομάδες πριν από την αναχώρηση, ώστε να συμπληρωθούν τα κατάλληλα έγγραφα.

ΚΙΝΗΤΡΟ ΟΙ ΑΠΟΛΑΒΕΣ

Στα κίνητρα που μπορεί να ωθήσουν έναν εργαζόμενο να μεταναστεύσει σε άλλη χώρα (μία καλή ευκαιρία, η εμπειρία της ζωής στο εξωτερικό κτλ.), ειδικά στην περίπτωση των Ελλήνων θα πρέπει να προστεθεί το επίπεδο των απολαβών. Στην Ελλάδα οι μισοί εργαζόμενοι έχουν 30% χαμηλότερες απολαβές από αυτές ενός ανειδίκευτου εργάτη, που όμως ζει στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στην Ολλανδία, στη Βρετανία, στην Ιρλανδία ή στο Λουξεμβούργο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοτικής στατιστικής υπηρεσίας Eurostat, ο ελάχιστος μισθός στις εν λόγω χώρες, δηλαδή οι αποδοχές των πιο κακοπληρωμένων εργαζόμενων, οι οποίοι ούτως ή άλλως αντιστοιχούν σε πολύ μικρό ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού τους (1%-16%), ξεπερνά τα 1.250 ευρώ, την ώρα που στην Ελλάδα ο μέσος "κανονικός" μισθός είναι μόλις 1.190 ευρώ (μεικτά) και οι αποδοχές των μισών Ελλήνων εργαζόμενων είναι χαμηλότερες από 950 ευρώ.

Οι хаοτικές αυτές διαφορές γίνονται μικρότερες, δεν εξαφανίζονται όμως όταν οι μισθοί εκφράζονται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (αφού έχουν συνυπολογιστεί δηλαδή οι διαφορές τιμών και κόστους ζωής από χώρα σε χώρα). Για του λόγου το αληθές, με βάση αυτό το κριτήριο ο κατώτατος μισθός στην Ελλάδα αυξάνεται μεν στα 768 ευρώ, παραμένει όμως πολύ χαμηλότερος από τους αντίστοιχους μισθούς στις χώρες της πρώτης κατηγορίας. Συγκεκριμένα, ο κατώτατος μισθός στο Λουξεμβούργο είναι κατά 95% υψηλότερος (1.503 ευρώ), στη Βρετανία κατά 68% (1.292 ευρώ), στην Ολλανδία κατά 62% (1.244 ευρώ), στο Βέλγιο κατά 57% (1.203 ευρώ), στη Γαλλία κατά 50% (1.150 ευρώ), στην Ιρλανδία κατά 49% (1.141 ευρώ), ενώ μας προσπερνά πλέον και η Μάλτα (κατά 5%), όπου ο εκφρασμένος σε μονάδες αγοραστικής δύναμης μισθός φτάνει τα 805 ευρώ.

Eures: Η... online πύλη εύρεσης

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ σε 31 ευρωπαϊκές χώρες, βιογραφικά σημειώματα ενδιαφερομένων υποψηφίων, καθώς και όλα όσα χρειάζεται να γνωρίζετε σχετικά με τη ζωή και την εργασία στο εξωτερικό και πολλές άλλες πληροφορίες παρέχει το δίκτυο EURES. Σκοπός της πύλης EURES είναι η παροχή πληροφοριών, συμβουλών και υπηρεσιών πρόσληψης/τοποθέτησης (ανεύρεση κατώτατος μισθός στο Λουξεμβούργο είναι κατά 95% υψηλότερος (1.503 ευρώ), στη Βρετανία κατά 68% (1.292 ευρώ), στην Ολλανδία κατά 62% (1.244 ευρώ), στο Βέλγιο κατά 57% (1.203 ευρώ), στη Γαλλία κατά 50% (1.150 ευρώ), στην Ιρλανδία κατά 49% (1.141 ευρώ), ενώ μας προσπερνά πλέον και η Μάλτα (κατά 5%), όπου ο εκφρασμένος σε μονάδες αγοραστικής δύναμης μισθός φτάνει τα 805 ευρώ.

ΟΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΕ Σε κάθε κράτος-μέλος ισχύουν διαφορετικές κοινωνικές παροχές, τις οποίες δικαιούστε και εσείς να απολαύσετε χωρίς καμία διάκριση. Ενδεικτικά το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει και τις εξής παροχές,

ιδίων πλεονεκτημάτων με αυτά των ημεδαπών εργαζομένων. Αυτή η αρχή της ίσης μεταχείρισης εφαρμόζεται σε όλες τις συνθήκες απασχόλησης και εργασίας, όπως οι αμοιβές και οι απολύσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις βέβαια οι υποψήφιοι εργοδότες έχουν εύλογα την απαίτηση οι

υποψήφιοι εργαζόμενοι να ομιλούν σε επαρκές επίπεδο τη γλώσσα της χώρας. Έτσι η Ε.Ε. επιτρέπει στα κράτη-μέλη να απαιτούν γλωσσικές γνώσεις για την πρόσβαση στην απασχόληση, εφόσον οι απαιτήσεις τους είναι οι λογικά αναγκαίες για τη σωστή εκτέλεση της εργασίας.

εργασίας της Ε.Ε.

τις οποίες μπορείτε να απολαμβάνετε όπως οι ημεδαποί: Ταξιδιωτικές κάρτες που εκδίδονται από εθνικούς οργανισμούς σιδηροδρόμων για πολύτεκνες οικογένειες δίνοντάς τους δικαίωμα σε μειωμένους ναύλους Παροχές για ενήλικες με αναπηρίες που παρέχει το κράτος-μέλος στους ημεδαπούς του Άτοκα δάνεια για κάθε νεογέννητο παιδί που παρέχονται από δημόσιους πιστοδοτικούς οργανισμούς βάσει οδηγιών και με κρατική οικονομική βοήθεια για οικογένειες χαμηλού εισοδήματος με σκοπό την προώθηση της γεννητικότητας. Εγγυημένο εισόδημα για τους ηλικιωμένους. Πρόσθετο επίδομα για νέους που αναζητούν εργασία. Κοινωνικές παροχές που εγγυούνται ένα ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης.

Ειδικές παροχές που εγγυούνται ένα ελάχιστο εισόδημα για τους ηλικιωμένους. Η δυνατότητα των εργαζομένων να λάβουν άδεια για τους αγαπούς συντρόφους τους (μη υπηκόους του κράτους μέλους υποδοχής) να τους συναντήσουν στο εν λόγω κράτος μέλος. Αρωγή για δευτεροβάθμια ή μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επιδοτήσεις σπουδών για τέκνα εργαζομένων, όταν ο εργαζόμενος συνεχίζει να επιβαρύνεται με την οικονομική ευθύνη ενός τέκνου, ακόμα και αν οι εν λόγω σπουδές λαμβάνουν χώρα σε άλλο κράτος-μέλος, όπως το κράτος-μέλος προέλευσης. Παροχές για ενήλικες με αναπηρία (ειδικές παροχές και επιδοτήσεις κατ' οίκον βοήθειας) καταβαλλόμενες ανά εξαρτημένο τέκνο.

Πού θα πρέπει να αποταθείτε αν παραβιάζονται τα δικαιώματά σας

ΕΑΝ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ότι οι εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές δεν εφαρμόσαν σωστά τα δικαιώματά σας βάσει του κοινοτικού δικαίου ή ότι προέβησαν σε διακρίσεις σε βάρος σας ή σε βάρος των μελών της οικογένειάς σας, πρέπει να διεκδικήσετε τα δικαιώματά σας υποβάλλοντας καταγγελία στην αρμόδια διοικητική αρχή. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εάν η απάντηση δεν σας ικανοποιήσει, υπάρχουν και άλλοι τρόποι να διεκδικήσετε τα δικαιώματά σας: Αρχικά αναζητήστε εξατομικευμένες συμβουλές σχετικά με τα δικαιώματά σας βάσει της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ερχόμενοι σε επαφή με την υπηρεσία προσανατολισμού των πολιτών, που παρέχεται δωρεάν σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι νομικοί εμπειρογνώμονες αυτής της υπηρεσίας θα σας δώσουν πρακτικές πληροφορίες και συμβουλές για τα δικαιώματά σας και θα σας προσανατολίσουν προς τον κατάλληλότερο φορέα, σε ευρωπαϊκό ή εθνικό επίπεδο, που μπορεί να σας βοηθήσει να επιλύσετε το πρόβλημα (http://ec.europa.eu/citizensrights/front_end/index_el.htm).

Αν η υπόθεσή σας έχει ένα διασυνοριακό σκέλος, μπορείτε να την υποβάλετε στο εθνικό σας κέντρο SOLVIT. Το SOLVIT είναι ένα δίκτυο εθνικών κέντρων επίλυσης προβλημάτων και τελεί υπό την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στόχος του είναι η ανεύρεση πρακτικών πληροφοριών εντός δέκα εβδομάδων, ενώ οι υπηρεσίες του παρέχονται δωρεάν (<http://europa.eu/solvit>).

Μπορείτε να κινήσετε επίσης διαδικασία σε εθνικό επίπεδο. Τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να εξασφαλίζουν το σεβασμό των δικαιωμάτων που θεμελιώνονται

στο κοινοτικό δίκαιο και, εάν χρειαστεί, να ακυρώνουν οποιοδήποτε εθνικό μέτρο το παραβιάζει. Μπορούν επίσης να σας χορηγήσουν αποζημίωση. Μπορείτε να προσφύγετε σε κοινοτικό επίπεδο. Αρχικά, μπορείτε να υποβάλετε καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (http://ec.europa.eu/secretariat_general/sgb/lexcomm/). Εάν η Επιτροπή αναγνωρίσει την καταγγελία σας ως βάσιμη, μπορεί να επικοινωνήσει με τις σχετικές εθνικές αρχές

Τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να εξασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων που θεμελιώνονται στο κοινοτικό δίκαιο και, αν χρειαστεί, να ακυρώνουν οποιοδήποτε εθνικό μέτρο το παραβιάζει

τικές εθνικές αρχές για να ζητήσει εξηγήσεις και να τις καταλείψει να παύσουν να παραβιάζουν το κοινοτικό δίκαιο. Εάν το αίτημά της δεν ικανοποιηθεί, η Επιτροπή μπορεί να κινήσει διαδικασία προσφυγής κατά της σχετικής χώρας. Η διαδικασία ενδέχεται να καταλήξει σε προσφυγή στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο Λουξεμβούργο. Πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι τέτοιου είδους διαδικασίες μπορεί να έχουν ιδιαίτερα μεγάλη διάρκεια και ότι το δίκτυο SOLVIT ενδέχεται να μπορεί να σας βοηθήσει με πολύ ταχύτερο ρυθμό. Μπορείτε να υποβάλετε αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (<http://www.europarl.europa.eu/parliament/public/petition/submit.do>) ή να υποβάλετε την καταγγελία σας σε ένα ευρωβουλευτή, ο οποίος θα μπο-

ρέσει στη συνέχεια να υποβάλει στην Επιτροπή και το Συμβούλιο τις σχετικές ερωτήσεις. Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις των ευρωβουλευτών δημοσιεύονται. Μπορείτε να απευθυνθείτε στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή (<http://www.ombudsman.europa.eu>), αλλά μόνον εάν η καταγγελία σας αφορά περίπτωση κακοδιοίκησης ή παράλειψης εκ μέρους των κοινοτικών θεσμικών οργάνων (π.χ. το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή) ή οποιοδήποτε αποκεντρωμένο όργανο της Κοινότητας (π.χ. το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης). Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν είναι αρμόδιος να εξετάζει καταγγελίες που αφορούν τις δραστηριότητες των εθνικών ή τοπικών αρχών.

ΤΙ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μόλις το 1,5% των πολιτών της Ε. Ε. των "25" ζουν και εργάζονται σε άλλο κράτος-μέλος από αυτό της καταγωγής τους -το ποσοστό αυτό έχει αλλάξει ελάχιστα τα τελευταία 30 χρόνια. >> Κάθε χρόνο, το 7,2% περίπου των πολιτών της Ε.Ε. αλλάζει τόπο κατοικίας. Εξ αυτών το 15% αλλάζει κατοικία για εργασιακούς λόγους. Οι Έλληνες βλέπουν με καχυποψία την εργασιακή κινητικότητα. Περισσότεροι από δύο στους τρεις εκφράζουν επιφυλάξεις για τα οφέλη της, ενώ σε χώρες όπως η Δανία και η Σουηδία, πάνω από το 70% των πολιτών τάσσεται υπέρ. Το 65% των Ελλήνων δηλώνει ότι δεν προτίθεται να αλλάξει τόπο διαμονής μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια. Οι τέσσερις στους τέσσερις Ελληνες (το υψηλότερο ποσοστό στην Ε.Ε.) δεν έχουν αλλάξει ποτέ εργοδότη.

θεσμοί

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ έχει νομοθετική και εκτελεστική εξουσία, διαμορφώνει πολιτικές, ασκεί έλεγχο ως προς την εφαρμογή του νό-

μου, ενώ ο πρόεδρος της αποτελεί τον εκπρόσωπο της Ε.Ε. στη διεθνή σκηνή. Είναι ανεξάρτητη από τις εθνικές κυβερνή-

σεις και έρχεται συχνά σε σύγκρουση με αυτές, προκειμένου να προασπίσει τα συμφέροντα της Ένωσης.

Κομισιόν: η ατμομηχανή της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όπως το κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συστάθηκε τη δεκαετία του 1950 με τις ιδρυτικές συνθήκες της Ένωσης

Η Επιτροπή Μπαρόζο		
Όνομα	Χώρα	Αρμοδιότητες
Χοσέ Μανουέλ Μπαρόζο	Πορτογαλία	Πρόεδρος Επιτροπής
Μαργκότ Βάλστρομ	Σουηδία	Αντιπρόεδρος, Διοργανικές σχέσεις και επικοινωνιακή στρατηγική
Γκίντερ Φερχόιγκεν	Γερμανία	Αντιπρόεδρος, Επιχειρήσεις και βιομηχανία
Ζακ Μπαρό	Γαλλία	Αντιπρόεδρος, Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια
Σιμ Κάλας	Εσθονία	Αντιπρόεδρος, Διοικητικά θέματα, έλεγχος και καταπολέμηση της απάτης
Αντόνιο Τατζάνι	Ιταλία	Αντιπρόεδρος, Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια
Βιβιάν Ρέντιγκ	Λουξεμβούργο	Κοινωνία των πληροφοριών και μέσα ενημέρωσης
Σταύρος Δήμας	Ελλάδα	Περιβάλλον
Χοακίν Αλμοούνια	Ισπανία	Οικονομικά και νομισματικά θέματα
Ντανούτα Χούμπερ	Πολωνία	Περιφερειακή πολιτική
Τζο Μποργκ	Μάλτα	Αλιεία και ναυτιλιακές υποθέσεις
Ντάλια Γκριμπασουκάιτε	Λιθουανία	Δημοσιονομικός προγραμματισμός και προϋπολογισμός
Γιάνεζ Ποτόνικ	Σλοβενία	Επιστήμη και έρευνα
Γιαν Φίγκελ	Σλοβακία	Εκπαίδευση, κατάρτιση, πολιτισμός και νεολαία
Όλι Ρεν	Φιλανδία	Διεύρυνση
Λουί Μισέλ	Βέλγιο	Ανάπτυξη και ανθρωπιστική βοήθεια
Λάσλο Κόβακς	Ουγγαρία	Φορολογία και τελωνειακή ένωση
Νέλι Κρες	Ολλανδία	Ανταγωνισμός
Μαριάν Φίσερ Μπολ	Δανία	Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη
Μπενίτα Φερέρο-Βάιτνερ	Αυστρία	Εξωτερικές σχέσεις και ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας
Τσάρλι ΜακΚρίβι	Ιρλανδία	Εσωτερική αγορά και υπηρεσίες
Βλάντιμιρ Σπίντλ	Τσεχία	Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ίσες ευκαιρίες
Αντρīs Πιλημαγής	Λετονία	Ενέργεια
Μεγκλένα Κούνεβα	Βουλγαρία	Προστασία των καταναλωτών
Λεονάρντ Όρμπαν	Ρουμανία	Πολιγλωσσία
Ανδρούλλα Βασιλείου	Κύπρος	Υγεία
Κάθριν Άστον	Βρετανία	Εμπόριο

Η Επιτροπή συντάσσει προτάσεις για νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις, τις οποίες υποβάλλει στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Επίσης είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των αποφάσεων του κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Αυτό σημαίνει ότι διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση τις υποθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζοντας τις πολιτικές της, εκτελώντας τα προγράμματά της και διαθέτοντας τα κονδύλιά της. Όπως το κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συστάθηκε τη δεκαετία του 1950 με τις ιδρυτικές συνθήκες της Ένωσης.

ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΙ ΣΤΗΝ... ΟΝΤΙΣΙΟΝ ΤΟΥ 2009

Η νέα Επιτροπή διορίζεται για περίοδο πέντε ετών έξι μήνες μετά τις εκλογές για το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Οι κυβερνή-

σεις των κρατών μελών ορίζουν τον πρόεδρο, η τοποθέτηση του οποίου εγκρίνεται με ψηφοφορία του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου. Ο πρόεδρος της Κομισιόν σε συνεργασία με τα κράτη μέλη επιλέγει τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής, τα οποία περνούν από ακρόαση από το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Μετά την ψήφο έγκρισης του κοινοβουλίου η νέα Επιτροπή διορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου. Η Επιτροπή είναι πολιτικά υπόλογη στο κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί να την εξαναγκάσει σε παραίτηση, αν κάνει δεκτή πρόταση μομφής. Συμμετέχει σε όλες τις συνόδους του κοινοβουλίου, για να διευκρινίζει και να δικαιολογεί τις πολιτικές της, ενώ απαντά τακτικά σε προφορικές και γραπτές ερωτήσεις βουλευτών.

Με την προσχώρηση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι επίτροποι

αυξήθηκαν σε 27, δηλαδή κάθε χώρα της Ε.Ε. έχει έναν επίτροπο. Η επιτροπή που θα διοριστεί το Νοέμβριο του 2009 θα είναι μικρότερη, για να είναι και πιο λειτουργική.

Οι επίτροποι θα διορίζονται τότε εκ περιτροπής και θα λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη εκπροσώπηση των χωρών. Στόχος είναι να εξασφαλιστεί η σαφής εκπροσώπηση του δημογραφικού και γεωγραφικού φάσματος όλων των κρατών μελών.

ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ

Στην ιστορία της Ε.Ε. υπάρχει μία περίπτωση παρ' ολίγον αποπομπής της Κομισιόν, που τελικά εξελίχθηκε σε παραίτηση του προέδρου. Κεντρικά πρόσωπα αυτής της κρίσης η γαλλίδα επίτροπος Εντίθ Κρεσόν και ο πρόεδρος της Κομισιόν Ζακ Σαντέρ.

Ο Τύπος τότε είχε συσχετίσει την κ. Κρεσόν με κονδύλια που έκαναν "φτερά" από ένα πρόγραμμα για τη νεολαία και επιπλέον την κατηγορούσε ότι προσέλαβε τον οδοντίατρό της ως ειδικό σε ένα πρόγραμμα για το AIDS! Έκθεση ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων επιβεβαίωσε ότι η Κρεσόν είχε ευνοήσει κάποιον γνωστό της κατά την ανάθεση συμβάσεων, ότι ο πρόεδρος Σαντέρ ως επικεφαλής του γραφείου ασφαλείας της Επιτροπής επέτρεψε τη μετατροπή του σε "κράτος εν κράτει" και ότι το σύνολο των επιτρόπων φάνηκε απρόθυμο να αναλάβει τις ευθύνες του. Μετά την άρνηση του Σαντέρ και της Κρεσόν να παραιτηθούν η Επιτροπή υπέβαλε συλλογικά την παραίτησή της, υπό το φόβο ότι οι βουλευτές του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου θα ψήφιζαν μία "ατιμωτική" πρόταση δυσπιστίας.

Η παραίτηση της Επιτροπής ερμηνεύτηκε ως θρίαμβος του κοινοβουλίου, στην προσπάθειά του να ασκήσει μεγαλύτερο έλεγχο στις δραστηριότητες της Επιτροπής.

Ποιες είναι οι

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ: Η Επιτροπή προτείνει την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Αυτό γίνεται, μόνον αν κρίνει ότι ένα πρόβλημα δεν μπορεί να επιλυθεί αποτελεσματικότερα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (αρχή της επικουρικότητας). Σε αυτήν την περίπτωση αρχίζει επαφές με ευρύ φάσμα ομάδων συμφερόντων και με δύο συμβουλευτικά όργανα, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Ζητά επίσης τη γνώμη των εθνικών κοινοβουλίων και κυβερνήσεων και συμβουλευεται εμπειρογνώμονες μέσω των διαφόρων επιτροπών και ομάδων της. Ωστόσο οι νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής πρέπει να αποβλέπουν στην προώθηση των συμφερόντων της Ένωσης και όχι των συμφερόντων συγκεκριμένων χωρών ή κλάδων της οικονομίας. Όταν καταλήξει σε μία νομοθετική πρόταση, την καταθέτει στο Συμβούλιο και το κοινοβούλιο.

● **Εκτελεστική εξουσία:** Ως το εκτελεστικό όργανο της Ένωσης η

Θεσμοί

Ευρωπαίος επίτροπος της χρονιάς ο Σταύρος Δήμας

Της **Σοφίας Χριστοφορίδου**

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ της χρονιάς ανακηρύχθηκε ο Σταύρος Δήμας από την εξειδικευμένη σε κοινοτικά θέματα εφημερίδα "European Voice", έκδοση του βρετανικού περιοδικού "Economist". Η τιμητική αυτή διάκριση απονεμήθηκε στον έλληνα επίτροπο για τη σημαντική δράση που ανέπτυξε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. "Ορισμένες από τις προκλήσεις του 2004 είναι ακόμη εδώ. Ωστόσο, τα τέσσερα αυτά χρόνια έλαβαν χώρα μεγάλες αλλαγές και το πολιτικό μας όραμα μετατοπίστηκε από την πρώτη συνάντηση του κολεγίου των επιτρόπων το 2004", δήλωσε ο ίδιος κατά την τελετή απονομής του βραβείου.

βάλλοντος είναι το πεδίο όπου μια ισχυρή Ευρώπη μπορεί να κάνει τη διαφορά στην ποιότητα της ζωής και το μέλλον του πλανήτη μας".

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Εκτός από τον Σταύρο Δήμα, η European Voice επέλεξε ως:

- Εθνικό πολιτικό της χρονιάς τον γάλλο πρόεδρο Νικολά Σαρκοζί για τη δραστηριότητα που επέδειξε ως προεδρεύων των "27", όταν ξέσπασε η κρίση στον Καύκασο.
- Ευρωπαία της χρονιάς τη βουλγάρα επίτροπο Μεγκλένα Κούνεβα για τις προσπάθειες που κατέβαλε, προκειμένου να εκσυγχρονίσει τα δικαιώματα του καταναλωτή στην εποχή της πληροφορικής.
- Ευρωπαίο αξιωματούχο της χρονιάς τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Ζαν Κλοντ Τρισέ για τους χειρισμούς του σε ό,τι αφορά τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση.
- Ευρωβουλευτή της χρονιάς τον λουξεμβουργιανό ευρωβουλευτή των Πρασίνων Κλοντ Τιρμ για τη δραστηριότητά του σχετικά με την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Εμπνευστή του 2008 τον ρουμάνο επικεφαλής της υπηρεσίας καταπολέμησης της διαφθοράς Ντανιέλ Μοράρ.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΗΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ

"Η μεγαλύτερη αλλαγή είναι ότι το περιβάλλον είναι πλέον στην κορυφή της πολιτικής ατζέντας. Η ευαισθητοποίηση γύρω από τα περιβαλλοντικά θέματα αυξάνεται και οι πολίτες κατανοούν ότι θα πρέπει να εργαστούμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να βρούμε λύσεις. Οι προσδοκίες των πολιτών είναι μεγάλες. Το εύρος των περιβαλλοντικών προβλημάτων, τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε, ακόμη μεγαλύτερο", τόνισε ο έλληνας επίτροπος, προσθέτοντας: "Όμως, τα τελευταία χρόνια δεν αναπτύξαμε μόνο πολιτικές που κάνουν τη διαφορά, όπως η αγορά δικαιωμάτων εκπομπής αερίων ρύπων. Αλλάξαμε τον τόπο με τον οποίο οι πολίτες αντιμετωπίζουν τις περιβαλλοντικές πολιτικές. Η προστασία του περι-

αρμοδιότητες της «κυβέρνησης της Ε.Ε.»

Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Οι περισσότερες δαπάνες πραγματοποιούνται από τις εθνικές και τοπικές αρχές, αλλά η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επίβλεψή τους, υπό το άγρυπνο μάτι του ελεγκτικού συνεδρίου. Για παράδειγμα, όταν το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ελλάδας ξεπέρασε το 3% του ΑΕΠ, η Κομισιόν έθεσε τη χώρα μας υπό καθεστώς επιτήρησης.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται επίσης τις πολιτικές που έχουν εγκριθεί από το κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όπως η πολιτική ανταγωνισμού, όπου έχει την εξουσία να επιτρέπει ή να απαγορεύει συγχωνεύσεις μεταξύ εταιρειών. Πρέπει επίσης να εξασφαλίζει ότι οι χώρες της Ένωσης δεν επιδοτούν τις βιομηχανίες τους με τρόπο με τον οποίο συνεπάγεται νόθευση του ανταγωνισμού (βλέπε Ολυμπιακή Αεροπορία). Τα ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία διαχειρίζε-

ται κυμαίνονται από τα προγράμματα "Interreg" και "Urban" (για την ίδρυση διαμεθοριακών εταιρικών σχέσεων μεταξύ περιφερειών και την παροχή βοήθειας για την αναζωογόνηση αστικών περιοχών σε κρίση) έως το πρόγραμμα "Erasmus" για ανταλλαγές σπουδαστών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

- **Επιβολή ευρωπαϊκής νομοθεσίας:** Η Επιτροπή ενεργεί ως "θεματοφύλακας των συνθηκών". Μαζί με το δικαστήριο είναι αρμόδια να εξασφαλίζει ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία εφαρμόζεται ορθά σε όλα τα κράτη μέλη.

Αν διαπιστώσει ότι μία χώρα της Ένωσης δεν εφαρμόζει έναν ευρωπαϊκό νόμο, αποστέλλει στην κυβέρνηση της χώρας επίσημη επιστολή, στην οποία αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους πιστεύει ότι παραβιάζεται η ευρωπαϊκή νομοθεσία και τίθεται προθεσμία για την αποστολή λεπτομερούς απάντησης. Αν η κατάσταση δεν διο-

ρθωθεί, η Επιτροπή προσφεύγει στο δικαστήριο, το οποίο μπορεί να επιβάλει χρηματικές ποινές. Οι αποφάσεις του δικαστηρίου είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Κατά μέσο όρο η Επιτροπή συντάσσει 1.000 προειδοποιητικές επιστολές, εκδίδει 500 αιτιολογημένες γνώμες και παραπέμπει 150 υποθέσεις στο δικαστήριο των ευρωπαϊκών κοινοτήτων.

- **Εκπροσώπηση της Ε.Ε.:** Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί τη "φωνή" της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διεθνή φόρα, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου. Είναι επίσης αρμόδια για τη διαπραγμάτευση διεθνών συμφωνιών εξ ονόματος της Ένωσης. Παράδειγμα μιας τέτοιας συμφωνίας είναι αυτή του Κοτονού, η οποία θέτει τους όρους μιας σημαντικής εταιρικής σχέσης βοήθειας και εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και αναπτυσσόμενων χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

Η Ε.Ε. στην Ελλάδα και τη Θεσσαλονίκη

Τηλέφωνο	E-mail
Αντιπροσωπεία της Ε.Ε. στην Ελλάδα (Αθήνα)	
210-7272100	anna.abariotou@cec.eu.int
Αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα (Αθήνα)	
210-3311541-547	epathinai@europarl.eu.int
Ευρωπαϊκό Κέντρο Επικοινωνίας, Πληροφόρησης και Πολιτισμού (Θεσσαλονίκη)	
2310-223428	Ekepp@the.forthnet.gr
Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (Αθήνα)	
210-3215549	info@ekem.gr
Europe Direct (τηλεφωνική υπηρεσία πληροφόρησης των πολιτών)	
00800-67891010	
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών (ΣΒΒΕ, Θεσσαλονίκη)	
2310-539817, 2310-539682	eic153@the.forthnet.gr
Κέντρο Αγροτικής Πληροφόρησης (Θεσσαλονίκη)	
2310-492850	carref@afs.edu.gr
Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου	
(Ευρωπαϊκό Κέντρο Τεκμηρίωσης, Θεσσαλονίκη)	
2310-473403	edc@cieel.gr
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	
(CEDEFOP, Θεσσαλονίκη)	
2310-490111, 2310-490172	info@cedefop.eu.int

αναδρομή

ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ πριν, ο κόσμος κινούνταν πάλι στους ρυθμούς των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή και της διεθνούς οικονομικής ύφε-

σης. Η δεκαετία του '70 βρήκε τους Ευρωπαίους να προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την κρίση μεμονωμένα, συχνά οπισθοχωρώντας

από πολιτικές της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Εξάλλου, παρά τα βήματα που είχαν γίνει (κατάργηση δασμών στο ενδοκοι-

νοτικό εμπόριο, θέσπιση κανόνων για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων κτλ.), η "κοινή αγο-

ρα" παρέμενε εν πολλοίς ένας ευσεβής πόθος. Οι σχετικές ντιρεκτίβες μπορεί να είχαν εκδοθεί, αλλά η εφαρμογή τους σκόνταφτε στην ανάγκη ομοφωνίας των

δέκα (με την είσοδο της Ελλάδας το 1980) κρατών-μελών της ΕΟΚ. Επιπλέον, στη θέση των τελωνειακών φραγμών που καταργήθη-

καν από το 1968 τα κράτη μέλη όρθωσαν άλλους, λιγότερο ευδιάκριτους, αλλά εξίσου αποτελεσματικούς.

Από την ιδρυτική συνθήκη της Ρώμης στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη του 1986

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη έθεσε ως στόχο την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, με χρονικό ορίζοντα την 31η Δεκεμβρίου 1992

Της **Σοφίας Χριστοφορίδου**

Το κλίμα που διαμορφώθηκε στις αρχές του '80 ήταν κάθε άλλο παρά ευνοϊκό για την ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Τα ευρωπαϊκά συμβούλια της περιόδου 1981-1984 ήταν εγκλωβισμένα στο πρόβλημα της αγγλικής συνεισφοράς στον κοινοτικό προϋπολογισμό και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων με ομοφωνία. Η Θάτσερ δήλωνε ευθαρσώς "I want my money back" και εξέταζε σοβαρά το ενδεχόμενο να περιορίσει την αγγλική συνεισφορά στον προϋπολογισμό, ενώ ο Μιτεράν έκανε λόγο για "Ευρώπη διαφορετικών ταχυτήτων". Μετά τη στασιμότητα του πρώτου μισού της δεκαετίας, στα μέσα του '80 το ενοποιητικό εγχείρημα απέκτησε νέα δυναμική.

Στις 17 Φεβρουαρίου 1986 υπογράφηκε η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πρά-

Η Γαλλία ήθελε η νέα συνθήκη να ονομαστεί Πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πράγμα που βρήκε αντίθετες τις χώρες της Μπενελούξ, που θεώρησαν ότι η ΕΕΠ υπολείπταν της Ένωσης

ξη, η πρώτη που ουσιαστικά τροποποιούσε την ιδρυτική της ΕΟΚ συνθήκη της Ρώμης, βάζοντας πάλι στην ατζέντα των Ευρωπαίων τον θέμα της προώθησης της ενοποίησης. Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ) έθεσε ως συγκεκριμένο στόχο την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα την 31η Δεκεμβρίου 1992.

ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ... ΟΝΟΜΑ

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (οκτώ κείμενα που τροποποιούσαν τη συνθήκη της Ρώμης και ένα κείμενο για την πολιτική συνεργασία) περιέλαβε φιλελεύθερες ρυθμίσεις της εσωτερικής αγοράς που ικανοποιούσαν τη Βρετανία και τη Δανία, αλλά και προτάσεις για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των λιγότερο αναπτυγμένων οικονομικά χωρών (βλ.

Ιρλανδία, Ελλάδα). Η Γαλλία ήθελε να ονομαστεί η νέα συνθήκη Πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πράγμα που βρήκε αντίθετες τις χώρες της Μπενελούξ, που θεώρησαν ότι η ΕΕΠ υπολείπταν της Ένωσης. Από την άλλη, Βρετανία και Δανία δεν ήθελαν να προχωρήσουν στην Ένωση ούτε κατ' όνομα (τελικά, Βρετανία, Δανία και Ελλάδα έλαβαν μέρος στη διάσκεψη για την αναθεώρηση της συνθήκης της Ρώμης, αν και αρχικώς είχαν κάνει λόγο για "πραξικόπημα". Για την Ελλάδα, που διένυε τον έκτο χρόνο της ως μέλος, ένα από τα διακυβεύματα ήταν το βέτο, καθώς η ομοφωνία θα ίσχυε πια σε πολύ λιγότερες περιπτώσεις). Όσο για το ευρωκοινοβούλιο, η ΕΕΠ ήταν καλύτερη των προσδοκιών για πολιτική ολοκλήρωση, προσδοκίες που εξέφρασε με το πρωτοποριακό σχέδιο Σπινέλι, του ιταλού ευρωβουλευτή.

Παρότι χαρακτηρίστηκε μετριοπαθές κείμενο, που ούτε ικανοποίησε ούτε δυσαρέστησε πλήρως τους Ευρωπαίους, είναι γεγονός ότι με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη η ΕΟΚ ξεκόλλησε από την κατάσταση της αποτελμάτωσης και πήρε σημαντική ώθηση, για να προχωρήσει με τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η ΕΕΠ επέτρεψε τη μετατροπή της κοινής αγοράς σε ενιαία από την 1η Ιανουαρίου1993 και προετοίμασε το έδαφος για την πολιτική ολοκλήρωση και την ΟΝΕ, που κατοχυρώθηκαν με την επόμενη συνθήκη, τη συνθήκη του Μάαστριχ για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως προς την πολιτική ολοκλήρωση, η ΕΕΠ προέβλεπε ότι "τα κράτη-μέλη θα καταβάλλουν προσπάθειες να χαράξουν και να θέσουν σε εφαρμογή μια κοινή εξωτερική ευρωπαϊκή πολιτική". Για το λόγο αυτό, δεσμεύτηκαν να προβούν σε διαβουλεύσεις για θέματα εξωτερικής πολιτικής, που θα μπορούσαν να έχουν σχέση με την ασφάλεια των κρατών-μελών.

Για να αντισταθμίσει τις επιπτώσεις από την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς στα λιγότερο αναπτυγμένα κράτη-μέλη, η ΕΕΠ έθεσε σε εφαρμογή μια κοινωνική πολιτική οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Τέλος η ΕΕΠ ενέταξε και νέους τομείς πολιτικής (περιβάλλον, έρευνα, τεχνολογία) στο πεδίο δράσης της ΕΟΚ.

Είπαν για την ΕΕΠ

“ Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη είναι μια καλή συμφωνία αλλά όχι μια καλή συνθήκη”
Λεό Τιντεμάνς, πρωθυπουργός Βελγίου

“ Σε δέκα χρόνια το 80% των νόμων που αφορούν τη οικονομία και την κοινωνική πολιτική θα λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό και όχι σε εθνικό επίπεδο”
Ζακ Ντελάρ, πρόεδρος Κομισιόν

“ Μπορούμε να περηφανευόμαστε για την απόσταση που διανύσαμε. Αλλά πρέπει να θυμόμαστε την απόσταση που έχουμε να διανύσουμε. Πρέπει να επωφεληθούμε πλήρως από τη μεγάλη ενιαία αγορά”
Μάρκαρετ Θάτσερ, πρωθυπουργός Βρετανίας

Ζακ Ντελάρ: Ο αρχιτέκτονας της ενιαίας αγοράς

Στην Ελλάδα το όνομα Ντελάρ είναι συνδεδεμένο με τη λέξη "πακέτο", καθώς μεγάλο μέρος από το περιεχόμενο του πρώτου και του δεύτερου πακέτου Ντελάρ κατέληξε στη χώρα μας. Ο Jacques Lucien Jean Delors γεννήθηκε το 1925 στο Παρίσι. Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1960 εργάστηκε στο τραπεζικό σύστημα, υπήρξε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού. Τη χρονική περίοδο 1969-1972 ήταν σύμβουλος του γκολικού γάλλου πρωθυπουργού Σαμπάν-Ντελμάς. Στη συνέχεια προσχώρησε στο Σοσιαλιστικό Κόμμα και από το 1979 μέχρι το 1981 θήτευσε ως ευρωβουλευτής, για να γίνει στη συνέχεια υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης Μιτεράν, μέχρι το 1985. Τότε ανέλαβε την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και είναι ο μοναδικός που έμεινε στη θέση του για δύο θητείες, μεταξύ 1985 και 1995. Ο Ντελάρ έδωσε στην Κοινότητα την απαραίτητη ώθηση τη στιγμή που την χρειαζόταν περισσότερο. Έθεσε ως στόχο τη δημιουργία της ενιαίας αγοράς μέχρι το 1992. Το 1992 προσέλαβε τη μορφή συμβόλου, δημιουργώντας μεγάλες προσδοκίες για μια νέα εποχή αλλά και φόβους για το τέλος του κόσμου. Μαζί με τον βρετανό επίτροπο λόρδο Cockfield επεξεργάστηκε και πέτυχε την έγκριση της Ενιαίας Εσωτερικής Πράξης, που δημιούργησε το έδαφος για τη δημιουργία της ενιαίας αγοράς και τη συνθήκη του Μάαστριχ. Κατά τη διάρκεια της θητείας του προώθησε μεταρρυθμίσεις σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό και καθόρισε τα στάδια για την πραγματοποίηση της ΟΝΕ. Ο Ντελάρ υπερασπίστηκε την ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης έναντι των ευρωσκεπτικιστών. Το 1996 δημιούργησε το think tank "Η Ευρώπη μας", του οποίου παραμένει πρόεδρος (στη διεύθυνση <http://www.notre-europe.eu>).

Τι άηληξε με τη θεσμική μεταρρύθμιση του 1986

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ επιδοτήσεις: Ιδρύθηκαν το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), δύο ταμεία από τα οποία η Ελλάδα άντλησε και συνεχίζει να αντλεί κοινοτικούς πόρους.

● Το τέλος της ομοφωνίας: Για να διευκολυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, αυξήθηκαν οι περιπτώσεις για τις οποίες το συμβούλιο υπουργών αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία αντί της ομοφωνίας των 12 κρατών-μελών. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποφέγονται οι εμπλοκές που οφείλονται στην επιζήτηση ομόφωνης απόφασης από τα 12 κράτη-μέλη. Η ομοφωνία δεν απαιτείται για τα μέτρα που προορίζονται για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς εκτός από τα μέτρα σχετικά με τη φορολογία, την ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων και τα δικαιώματα και συμφέροντα των μισθωτών.

● Η φωνή του Ευρωκοινοβουλίου: Ενισχύονται οι εξουσίες του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και πλέον απαιτείται η σύμφωνη γνώμη

του για τη σύναψη συμφωνίας σύνδεσης μιας χώρας με την ΕΟΚ. Θεσπίζεται η διαδικασία συνεργασίας, που ενισχύει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο διάλογο μεταξύ των οργάνων της

Η ΕΕΠ αναθέτει στην Επιτροπή το καθήκον ανάπτυξης του κοινωνικού διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο και επιτρέπει στο Συμβούλιο να λαμβάνει, με ειδική πλειοψηφία, αποφάσεις σχετικά με "τη βελτίωση των εργασιακού περιβάλλοντος, την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων"

ΕΟΚ, παρέχοντας τη δυνατότητα διπλής ανάγνωσης της προτεινόμενης νομοθεσίας. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας αυτής παραμένει περιορισμένο στις περιπτώσεις όπου το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, εκτός από τον τομέα του περιβάλλοντος.

● Η Επιτροπή και οι κυβερνήσεις: Επισημοποιήθηκαν οι διασκέψεις και οι σύνοδοι κορυφής (Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία) των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο). Ωστόσο δεν αναγνωρίζονται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξουσίες λήψης αποφάσεων ούτε εξουσίες καταναγκασμού έναντι των άλλων θεσμικών οργάνων. Θεσπίζεται ως γενικός κανόνας ότι το Συμβούλιο αναθέτει στην Επιτροπή την αρμοδιότητα εκτέλεσης των πράξεων, ενώ το ίδιο διατηρεί την αρμοδιότητα εκτέλεσης μόνο σε ειδικές περιπτώσεις.

● Η δικαιοσύνη: Τέθηκαν οι βάσεις που καθιστούν δυνατή τη δημιουργία του ευρωπαϊκού πρωτοδικείου. Όλες οι υποθέσεις μπορούν να μεταφερθούν στο δικαστήριο αυτό εκτός από τις προδικαστικές υποθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη-μέλη ή τα όργανα, καθώς και τα προδικαστικά ερωτήματα.

● Οι εργαζόμενοι: Η ΕΕΠ αναθέτει στην Επιτροπή το καθήκον ανάπτυξης του κοινωνικού διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο και επιτρέπει στο Συμβούλιο να λαμβάνει με

ειδική πλειοψηφία αποφάσεις σχετικά με "τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος, την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων". Επίσης διασφαλίζει ένα κατά το δυνατόν ενιαίο πρότυπο για το εργασιακό περιβάλλον προς όφελος όλων των εργαζομένων και εισάγει κανόνες που παρεμποδίζουν το "κοινωνικό ντάμπινγκ", δηλαδή το να μεταφέρουν οι εταιρείες τις εγκαταστάσεις τους σε περιοχές με χαμηλότερες κοινωνικές προδιαγραφές, προκειμένου να επιτύχουν ανταγωνιστικό πλεόνασμα.

● Η έρευνα και το περιβάλλον: Προβλέπεται η εφαρμογή πολυετών προγραμμάτων-πλαισίων, που θα εγκρίνονται ομόφωνα από το Συμβούλιο, για την ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, ώστε να γίνει ανταγωνιστική στο διεθνές περιβάλλον. Στις αρμοδιότητες της Κοινότητας προστέθηκε η διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, η συμβολή στην προστασία της υγείας των ατόμων και η διασφάλιση συνετής και ορθολογικής χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων.

Πώς οδηγηθήκαμε βήμα-βήμα στην υπογραφή της ΕΕΠ

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ στάδια που οδήγησαν στην υπογραφή της ΕΕΠ είναι τα ακόλουθα:

● Η επίσημη δήλωση της Στουτγάρδης στις 19 Ιουνίου 1983. Πρόκειται για κείμενο που βασίστηκε στο σχέδιο του γερμανού υπουργού Εξωτερικών Hans Dietrich Genscher και του ιταλού ομολόγου του Emilio Colombo.

● Το σχέδιο συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπό την ώθηση του ιταλού βουλευτή Altiero Spinelli δημιουργήθηκε κοινοβουλευτική επιτροπή θεσμικών υποθέσεων, με σκοπό τη σύνταξη συνθήκης που θα αντικαθιστούσε τις υφιστάμενες κοινότητες από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε το σχέδιο συνθήκης στις 14 Φεβρουαρίου 1984.

● Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Fontainebleau στις 25 και 26 Ιουνίου 1984. Με βάση το σχέδιο συνθήκης του κοινοβουλίου, ανατέθηκε σε μια ad hoc επιτροπή εκπροσώπων των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων, υπό την προεδρία του ιρλανδού γερουσιαστή Μ. Dooge, να εξετάσει τα θεσμικά θέματα. Η επιτροπή πρότεινε τη σύγκληση διακυβερνητικής διάσκεψης για τη διαπραγμάτευση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

● Η Λευκή Βίβλος για την εσωτερική αγορά του 1985. Η Επιτροπή, μετά από ώθηση του προέδρου της Jacques Delors, δημοσίευσε μια Λευκή Βίβλο που προσδιόριζε τα 279 νομοθετικά μέτρα που ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Η Επιτροπή πρότεινε χρονοδιάγραμμα και προθεσμία

μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992 για την εν λόγω ολοκλήρωση.

● Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μιλάνου της 28ης και 29ης Ιουνίου 1985 πρότεινε τελικώς τη σύγκληση διακυβερνητικής διάσκεψης που άρχισε υπό την προεδρία του Λουξεμβούργου στις 9 Σεπτεμβρίου 1985 και έληξε στη Χάγη στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ

Η ΕΕΠ αναθεωρεί τη συνθήκη της Ρώμης για να προωθήσει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και να υλοποιήσει την εσωτερική αγορά. Τροποποιεί τους κανόνες λειτουργίας των ευρωπαϊκών οργάνων και διευρύνει τις κοινοτικές αρμοδιότητες, ιδίως στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, του περιβάλλοντος και της κοινής εξωτερικής πολιτικής.

επικαιρότητα

Η Ευρώπη στο διάστημα: Οι στόχοι της ESA για το 2009

ΕΠΕΙΤΑ από πολλές καθυστερήσεις, το δορυφορικό πρόγραμμα “Γαλιλαίος” της Ε.Ε. θα κάνει βήματα προόδου το 2009 σύμφωνα με τον επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Διαστημικής Υπηρεσίας (ESA) Ζαν Ζακ Ντορνέν. Παρουσιάζοντας στο Παρίσι τις προτε-

ραιότητες της υπηρεσίας για το 2009, ο Ντορνέν τόνισε ότι το δορυφορικό πρόγραμμα παγκόσμιας πλοήγησης της Ε.Ε. θα “ξεκολλήσει” φέτος, ενώ παράλληλα προανήγγειλε την αποστολή δύο τηλεσκοπίων και τριών δορυφόρων στο διάστημα την προ-

σεχή άνοιξη. Το διαστημικό τηλεσκόπιο Herschel θα παρακολουθεί το σύμπαν με σκοπό την άντληση στοιχείων για τα πρώτα στάδια σχηματισμού των άστρων και των πλανητών, ενώ το διαστημικό τηλεσκόπιο Πλανκ θα μελετήσει την κοσμική ακτινοβο-

λία υπόβαθρου, που αποτελεί το πρώτο “φως” της γέννησης του σύμπαντος και φέρει πληροφορίες για τις πρώτες κοσμικές δομές. Η ESA προγραμματίζει επίσης για φέτος τη στρατολόγηση νέων αστροναυτών και την έναρξη των

εκτοξεύσεων “Σογιούζ” από την ευρωπαϊκή βάση της γαλλικής Γουιάνας. Η ESA εξασφάλισε τον περασμένο Νοέμβριο από τα 18 μέλη της χρηματοδότηση ύψους 10 δισ. ευρώ για τα επόμενα τρία με πέντε χρόνια.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ για τη συμπλήρωση δέκα χρόνων από την εισαγωγή του ευρώ πραγματοποιήθηκε στο ευρωπαϊκό

κοινοβούλιο με τη συμμετοχή τριών σημαντικών προσωπικτήτων της Ευρώπης, του προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρι-

κής Τράπεζας Ζαν Κλοντ Τρισέ, του πρωθυπουργού του Λουξεμβούργου και επικεφαλής της ομάδας των υπουργών Οικονομικών

των χωρών του ευρώ Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ και του πρώην προέδρου της Γαλλίας Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εστέν.

Πανηγυρική συνεδρίαση στο Ευρωκοινοβούλιο για τα «γενέθλια» του ευρώ

«Ευλογία για την Ευρώπη» χαρακτήρισε το ενιαίο νόμισμα ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Ζαν Κλοντ Τρισέ

«Την 1η Ιανουαρίου το ευρώ συμπλήρωσε τα πρώτα δέκα χρόνια του. Σήμερα γιορτάζουμε μία από τις πιο σημαντικές αποφάσεις που έλαβε η Ε.Ε. στην ιστορία της”, δήλωσε ο πρόεδρος του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου Χανς Γκερτ Πέτερικ. Παρότι αρκετοί ήταν εκείνοι που αρχικά εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους σε σχέση με την επιτυχία ενός τέτοιου εγχειρήματος, το ευρώ απολαμβάνει σήμερα

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου, το ευρώ εκπέμπει ένα σαφές μήνυμα ότι «η οικονομική ένωση είναι σε θέση να λάβει μακροπρόθεσμες αποφάσεις για την εξασφάλιση του κοινού ευρωπαϊκού μέλλοντος εν ευημερία»

την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων, τόνισε ο Πέτερικ, προσθέτοντας ότι “η Ευρωζώνη αποτελεί μία ζώνη σταθερότητας” και πως είναι σε θέση “να μας προστατεύει από τις νομισματικές διακυμάνσεις”. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του κοινοβουλίου το ευρώ εκπέμπει ένα σαφές μήνυμα ότι “η οικονομική ένωση είναι σε θέση να λάβει μακροπρόθεσμες αποφάσεις για την εξασφάλιση του κοινού ευρωπαϊκού μέλλοντος εν ευημερία”.

«ΕΥΛΟΓΙΑ»

Ευλογία για την Ευρώπη χαρακτήρισε το ευρώ ο Ζαν Κλοντ Τρισέ. Η εισαγωγή του ήταν ένα “αποφασιστικό βήμα στην πορεία προς μία ολοένα στενότερη Ένωση, που διασφάλισε την προστασία των εισοδημάτων και τη διαφάνεια των τιμών. Σε καιρούς οικονομικής αστάθειας είναι προτιμότερο να πλέει κανείς σε ένα μεγάλο και σταθερό πλοίο απ’ ό,τι σε ένα μικρό σκάφος. Χωρίς το ευρώ πολλά κράτη-μέλη θα είχαν αφεθεί στην τύχη τους. Μπορούμε να είμαστε υπερήφανοι για την ταχεία ανταπόκριση της Ευρώπης στην κρίση”, είπε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΚΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑ

Όλοι οι ομιλητές συμφώνησαν ότι τα πρώτα δέκα χρόνια του ευρώ ήταν επιτυχημένα. “Το ευρώ προστατεύει την Ευρώπη από την τρέχουσα χρηματοοικονομική κρίση”, δήλωσε ο αρμόδιος για οικονομικά και νομισματικά θέματα επίτροπος Χοακίν Αλμουνία. “Το ευρώ βοηθά τους πολίτες να έχουν εμπιστοσύνη στις χρηματοπιστωτικές αγορές” ήταν το σχόλιο της Κρίστα Ράντζιο-Πλαθ, πρώην προέδρου της κοινοβουλευτικής επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων. Άλλοι βέβαια, όπως ο Κάρλο Μπαστάσιν, αρχισυντάκτης της οικονομικής ιταλικής εφημερίδας “Il Sole 24 Ore”, αναρωτήθηκαν μήπως το ευρώ

“παραείναι χρήσιμο”, καθώς εξαιτίας του πολλές κυβερνήσεις δεν αισθάνονται την ανάγκη να προβούν σε επείγουσες δράσεις και τείνουν να προστατεύουν μόνο τα συμφέροντα των εκλογέων τους.

ΤΙ ΑΛΛΟ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ;

Τι χρειάζεται το ευρώ, για να διατηρήσει την ισχύ του και να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές προκλήσεις; Κατά τον κ. Αλμουνία η Ευρώπη χρειάζεται συντονισμένη πολιτική. “Δεν μπορούμε σε δέκα χρόνια να συνεχίσουμε να μιλούμε με διαφορετικές φωνές”, είπε χαρακτηριστικά ο επίτροπος, προσθέτοντας ότι η οικονομική πολιτική πρέπει να περιλαμβάνει και τη φορολογία, με την κατάργηση όμως της ομοφωνίας που δυσχεραίνει σήμερα τη λήψη αποφάσεων (καθώς τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν βέτο).

ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩ

“Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αναμένεται να ενταχθεί στην Ευρωζώνη όσο η κεφαλή της βασιλίσσας είναι στα βρετανικά νομίσματα, αλλά ποιος ξέρει... Δεν θα ήταν η πρώτη φορά που ένας βασιλιάς χάνει το κεφάλι του”, είπε ευφυολογώντας ο συντάκτης της αγγλικής οικονομικής εφημερίδας “Financial Times” Τζον Θόρνχιλ, αναφερόμενος στην προοπτική ένταξης της δεύτερης μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας στη ζώνη του ευρώ.

επικαιρότητα

«ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ του ερχόμενου Ιουνίου θα προκύψει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της περιόδου 2009-2014, που θα κληθεί να αντιμετωπίσει την έξοδο από την οικονομική κρίση, την κατοχύρωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας. Επίσης θα κριθεί η πορεία των τριών ανοιχτών εθνικών μας θεμάτων: του Κυπριακού και της ένταξης της Τουρκίας και της ΠΓΔΜ στην Ε.Ε. Οι εκπρόσωποι που θα αναδείξουμε θα πρέπει να στηρίξουν με επάρκεια τις εθνικές μας επιδιώξεις», υποστηρίζει σε συνέντευξη που παραχώρησε στο ένθετο «Η Ευρώπη μας» της Τρίτης ο ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, Μαργαρίτης Σχοινάς.

«ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ του ερχόμενου Ιουνίου θα προκύψει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της περιόδου 2009-2014, που θα κληθεί να αντιμετωπίσει την έξοδο από την οικονομική κρίση, την κατοχύρωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας. Επίσης θα κριθεί η πορεία των τριών ανοιχτών εθνικών μας θεμάτων: του Κυπριακού και της ένταξης της Τουρκίας και της ΠΓΔΜ στην Ε.Ε. Οι εκπρόσωποι που θα αναδείξουμε θα πρέπει να στηρίξουν με επάρκεια τις εθνικές μας επιδιώξεις», υποστηρίζει σε συνέντευξη που παραχώρησε στο ένθετο «Η Ευρώπη μας» της Τρίτης ο ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, Μαργαρίτης Σχοινάς.

«ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ του ερχόμενου Ιουνίου θα προκύψει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της περιόδου 2009-2014, που θα κληθεί να αντιμετωπίσει την έξοδο από την οικονομική κρίση, την κατοχύρωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας. Επίσης θα κριθεί η πορεία των τριών ανοιχτών εθνικών μας θεμάτων: του Κυπριακού και της ένταξης της Τουρκίας και της ΠΓΔΜ στην Ε.Ε. Οι εκπρόσωποι που θα αναδείξουμε θα πρέπει να στηρίξουν με επάρκεια τις εθνικές μας επιδιώξεις», υποστηρίζει σε συνέντευξη που παραχώρησε στο ένθετο «Η Ευρώπη μας» της Τρίτης ο ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, Μαργαρίτης Σχοινάς.

«ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ του ερχόμενου Ιουνίου θα προκύψει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της περιόδου 2009-2014, που θα κληθεί να αντιμετωπίσει την έξοδο από την οικονομική κρίση, την κατοχύρωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας. Επίσης θα κριθεί η πορεία των τριών ανοιχτών εθνικών μας θεμάτων: του Κυπριακού και της ένταξης της Τουρκίας και της ΠΓΔΜ στην Ε.Ε. Οι εκπρόσωποι που θα αναδείξουμε θα πρέπει να στηρίξουν με επάρκεια τις εθνικές μας επιδιώξεις», υποστηρίζει σε συνέντευξη που παραχώρησε στο ένθετο «Η Ευρώπη μας» της Τρίτης ο ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, Μαργαρίτης Σχοινάς.

«Δεν είναι εκλογές... 'χαλαρής ψήφου' οι ευρωεκλογές»

«Το κοινοβούλιο που θα προκύψει θα κληθεί να αναζητήσει την έξοδο από την οικονομική κρίση», τονίζει ο ευρωβουλευτής της ΝΔ Μαργαρίτης Σχοινάς

Της **Σοφίας Χριστοφορίδου**

Οι ευρωεκλογές είναι κάθε άλλο παρά εκλογές χαλαρής ψήφου, επισημαίνει σε συνέντευξή του στο ένθετο «Η Ευρώπη μας» της «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» της Τρίτης ο ευρωβουλευτής της ΝΔ, Μαργαρίτης Σχοινάς. Το κοινοβούλιο που θα προκύψει από τις κάλπες του Ιουνίου θα κληθεί να αναζητήσει την έξοδο από την οικονομική κρίση, να κατοχυρώσει το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, να καθορίσει το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας και να αντιμετωπίσει τρία ανοιχτά θέματα: Κυπριακό και την ένταξη της Τουρκίας και της ΠΓΔΜ στην Ε.Ε.

Σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο, το 70% των Ελλήνων θεωρεί πως η Ε.Ε. μας ωφέλησε, μόλις το 40% όμως τη χαρακτηρίζει ως «κάτι καλό». Πώς το εξηγείτε; Ενα από τα προβλήματα που έχουμε, τριάντα χρόνια μετά την ένταξη της Ελλάδας στην Ε.Ε., είναι ότι ολόκληρες γενιές πολιτών θεωρούν την Ευρώπη δεδομένη. Ό,τι έχει να κάνει με χρηματοδοτήσεις, ταμεία κτλ. θεωρείται κάτι αυτονόητο, σαν να ήταν ένα ιστορικό χρέος της Ε.Ε. προς τη χώρα μας. Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι δεκάδες χιλιάδες νέοι άνθρωποι που φοιτούν σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια με υποτροφίες Erasmus ή που εργάζονται σε μια ευρωπαϊκή χώρα χωρίς να χάνουν τα εργασιακά τους δικαιώματα δεν αντιμετωπίζουν το γεγονός αυτό ως ευρωπαϊκή κατάκτηση αλλά ως κάτι δεδομένο. Ίσως οι ευρωεκλογές είναι μια καλή ευκαιρία για να θυμηθούμε αυτήν την προίκα της Ευρώπης.

Οι συνθήκες που υπογράφηκαν μείωσαν το δημοκρατικό έλλειμμα, δίνοντας περισσότερες εξουσίες στο κοινοβούλιο, ωστόσο η απόσταση μεταξύ πολιτών και Ε.Ε. δεν έχει καλυφθεί. Θεωρώ ότι πρόκειται για ψυχολογική απόσταση. Τα εθνικά προβλήματα έχουν ευρωπαϊκές λύσεις. Για παράδειγμα το ότι δεν πέρασε το 48ωρο εργασίας στην Ελλάδα είναι μια απόφαση που κρίθηκε στην Ευρώπη. Η προσπάθεια των εργασιακών δικαιωμάτων, το ευρωπαϊκό σχέδιο των 200 δισ. ευρώ για την έξοδο

Είπε: «Τα εθνικά προβλήματα έχουν ευρωπαϊκές λύσεις. Για παράδειγμα το ότι δεν πέρασε το 48ωρο εργασίας στην Ελλάδα είναι μια απόφαση που κρίθηκε στην Ευρώπη»

από την κρίση και η εγγύηση των καταθέσεων μέχρι 100.000 ευρώ, η αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, όλα αυτά περνούν μέσα από την Ευρώπη και αφορούν την καθημερινότητα των πολιτών. Για το γεγονός ότι η Ε.Ε. είναι εκτός της καθημερινής ατζέντας θεμάτων ευθύνη έχουν όλοι: και οι εθνικοί βουλευτές και οι ευρωβουλευτές και τα ΜΜΕ. Ευθύνες έχουν και οι παραγωγικές τάξεις, οι οποίες εκφράζουν συγκροτημένα συμφέροντα της κοινωνίας, που έχουν κερδίσει πολλά από την Ε.Ε., αλλά όταν έρχεται η ώρα να την υπερασπιστούν μάλλον το θεωρούν πολυτέλεια.

Ποιο είναι το διακύβευμα των ευρωεκλογών του 2009; Είναι απογοητευτικό το γεγονός ότι ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης στη χώρα μας μίλησε αρχικά για χαλαρή ψήφο και εν συνεχεία για δημοψήφισμα. Από αυτές τις ευρωεκλογές θα προκύψει το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο της περιόδου 2009-2014, που θα κληθεί να αντιμετωπίσει την έξοδο από την οικονομική κρίση, την κατοχύρωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας. Επίσης θα κριθεί η πορεία των τριών ανοιχτών εθνικών μας θεμάτων: του Κυπριακού και της ένταξης της Τουρκίας και της ΠΓΔΜ στην Ε.Ε. Οι εκπρόσωποι που θα αναδείξουμε θα πρέπει να στηρίξουν με επάρκεια τις εθνικές μας επιδιώξεις.

Τι δύναμη έχουν οι 22 έλληνες ευρωβουλευτές στα 750 μέλη ενός οργάνου που δεν έχει τον πρώτο λόγο στην Ε.Ε.; Αυτό που πρέπει να προσέξουν τα κόμματα είναι να παρουσιάσουν ψηφοδέλτια μάχης, να επιλέξουν ανθρώπους, οι οποίοι θα μπορέσουν να κάνουν τη διαφορά και να κερδίσουν εύκολα φίλους για τη χώρα. Η επιρροή ενός ευρωβουλευτή δεν κρίνεται μόνο στις αίθουσες των συνεδριάσεων και στις επίσημες συναντήσεις. Κρίνεται στους διαδρόμους, στο παρασκήνιο, στην ικανότητα του καθενός να χτίζει σχέσεις.

Ξεκινήσαμε από την Ευρώπη των 6 και φτάσαμε στην Ευρώπη των 27. Πόσο ενιαία είναι αυτή η Ευρώπη; Είναι αλήθεια ότι οποιοδήποτε αυτοκίνητο σχεδιάζεται για συγκεκριμένο αριθμό επιβατών. Αν μετά προστεθούν πολύ περισσότεροι, χωρίς θεαματικές αλλαγές στο όχημα, παρουσιάζονται δυσκολίες και στην άνεση και στην επιτάχυνση. Η τελευταία διεύρυνση, που έφερε 12 καινούργια κράτη-μέλη, αλλοίωσε την ομοιογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλες οι υπόλοιπες χώρες, πλην Κύπρου και Μάλτας, μπήκαν στην Ε.Ε. όχι από πολύ μεγάλη πίστη στην Ευρώπη αλλά από την ανάγκη να κατοχυρώσουν τη δημοκρατία έπειτα από δεκαετίες υπαρκτού σοσιαλισμού. Γι' αυτό πολλές φορές το πρώτο τους ρεφλέξ δεν είναι τόσο φιλοευρωπαϊκό όσο φιλοατλαντικό. Νομίζω όμως πως σε 5-10 χρόνια όλα τα κράτη-μέλη θα συγκλίνουν στην κοινή προστιθέμενη ευρωπαϊκή αξία.

Ως μέλος της Μεικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ε.Ε. - Τουρκίας πώς βλέπετε την ευρωπαϊκή πορεία της γειτόνους; Η Τουρκία λαμβάνει συγκεκριμένα μηνύματα από την Ευρώπη, κυρίως από το Βερολίνο και το Παρίσι, ότι δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική εισόδου. Αυτό δημιουργεί μια ασάφεια, η οποία αναγκάζει την Τουρκία να στρέφεται σε άλλες περιοχές του κόσμου, για να αποκτήσει επιρροή. Πιστεύω ότι χωρίς κάποια μορφή πρόσδεσης στην Ευρώπη και στα πρότυπα μιας δυτικής δημοκρατίας η Τουρκία θα είναι απειλή. Πέρα από τις καντρίλιες που παίζει τώρα, νομίζω ότι δεν συμφέρει ούτε την ίδια να διαρρήξει το ευρωτουρκικό πλαίσιο.

«Αυτό που πρέπει να προσέξουν τα κόμματα είναι να παρουσιάσουν ψηφοδέλτια μάχης, να επιλέξουν ανθρώπους, οι οποίοι θα μπορέσουν να κάνουν τη διαφορά και να κερδίσουν εύκολα φίλους για τη χώρα. Η επιρροή ενός ευρωβουλευτή δεν κρίνεται μόνο στις αίθουσες των συνεδριάσεων και στις επίσημες συναντήσεις. Κρίνεται στους διαδρόμους, στο παρασκήνιο, στην ικανότητα του καθενός να χτίζει σχέσεις», υποστηρίζει, μιλώντας στη «Μ», ο Μαργαρίτης Σχοινάς.

επικαιρότητα

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ της τσεχικής προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσίασε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ο τσέχος πρωθυπουργός Μίρεκ

Τοπολάνεκ. Όπως τόνισε, η οικονομία, η ενέργεια και ο ρόλος της Ε.Ε. στη διεθνή σκηνή θα αποτελέσουν τις βασικές προτεραιότητες της χώρας του. Στα θέ-

ματα αυτά καθώς και στην επικύρωση της συνθήκης της Λισαβόνας αναφέρθηκαν και οι περισσότεροι ευρωβουλευτές στη συζήτηση που ακολούθησε.

Πού δίνει έμφαση η τσεχική προεδρία

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οικονομία, ενέργεια και διεθνής ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ των προτεραιοτήτων

Στρασβούργο,
του απεσταλμένου μας
Σωτήρη Ζλατάνου

Αφού ξεκαθάρισε ότι “είναι δύσκολο να ανταγωνιστούμε τη γαλλική προεδρία”, ο κ. Τοπολάνεκ εκτίμησε ότι αυτό που διασφαλίζει την επιτυχία μιας προεδρίας δεν είναι το μέγεθος του κράτους που την ασκεί αλλά “η εξυπηρέτηση ενός κοινού σκοπού”. Αναφερόμενος στην εικόνα των Τσέχων ως “γκρινιάρηδων” και ως λαού που “βάζει πρώτα τη χώρα του και μετά όλα τα

άλλα”, ο ομιλητής τόνισε ότι “τα τσέχικα θέματα είναι και ευρωπαϊκά θέματα” προσθέτοντας ότι “κινούμαστε εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου”.

Μετά την παρουσίαση των προτεραιοτήτων της τσεχικής προεδρίας, ο επικεφαλής των ευρωβουλευτών της ΝΔ Ιωάννης Βαρυβιτσιώτης δήλωσε σε έλληνες δημοσιογράφους: “Η διαχείριση της χρηματοπιστωτικής αλλά και της ενεργειακής κρίσης, η σύρραξη στη Γάζα και η επικύρωση της συνθήκης της Λισαβόνας είναι τα δυσχερή προβλήματα, τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει

η τσεχική προεδρία. Διερωτώμαι αν είναι σε θέση να τα διαχειρισθεί, ύστερα μάλιστα από μια πολύ πετυχημένη γαλλική προεδρία. Οι μέχρι σήμερα ενέργειες του τσέχου προέδρου της δημοκρατίας Βάτσλαβ Κλάους όσο και οι άστοχες δηλώσεις της προεδρίας της κυβερνήσεως για την ισραηλινοπαλαιστινιακή σύρραξη δημιουργήσαν κλίμα δυσπιστίας. Είναι ανάγκη η τσεχική προεδρία να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να ανατραπεί το κλίμα αυτό. Ας ελπίσουμε ότι για το συμφέρον της Ε.Ε., θα το καταφέρει”.

Ασφαλέστερη καθίσταται η χρήση αηλιά και η διάθεση των φυτοφαρμάκων

ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ για τη χρήση και διάθεση των φυτοφαρμάκων, που αυξάνουν τον αριθμό των διαθέσιμων φυτοφαρμάκων στα κράτη-μέλη, απαγορεύουν όμως τη χρήση σε αυτά ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών, προβλέπει σχετική νομοθεσία που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η νέα νομοθεσία που πέρασε από τα αρμόδια κοινοτικά όργανα διασφαλίζει επίσης την ασφαλέστερη χρήση των φυτοφαρμάκων στην καθημερινότητα των πολιτών.

Τα σημαντικότερα σημεία της συμφωνίας σχετικά με την παραγωγή και την διάθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά είναι τα εξής:

- Δημιουργείται σε κοινοτικό επίπεδο ένας κατάλογος εγκεκριμένων δραστικών ουσιών (ουσίες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή φυτοφαρμάκων). Αυτό σημαίνει ότι η άδεια για την κυκλοφορία των φυτοφαρμάκων στο εμπόριο θα χορηγείται από τα κράτη-μέλη με βάση την παραπάνω κατάλογο.

- Προβλέπεται ότι οποιαδήποτε ιδιαίτερα τοξική χημική ουσία έχει νευροτοξικές, ανοσοτοξικές, και ενδοκρινικές δια-

ταραχές ιδιότητες θα πρέπει να απαγορεύεται πλήρως.

- Αν μία δραστική ουσία είναι απαραίτητη για τον έλεγχο σοβαρού κινδύνου σχετικά με την υγεία των φυτών, θα μπορεί να εγκρίνεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα πέντε ετών ακόμη και αν δεν πληροί τα απαιτούμενα κριτήρια ασφαλείας.

- Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιλαμβάνουν επιβλαβείς ουσίες θα πρέπει να αντικαθίστανται με εναλλακτικές διεργασίες όπου είναι αυτό δυνατόν.

- Κάθε κράτος-μέλος θα έχει τη δυνατότητα να απαγορεύει τη χρήση ορισμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων λόγω συγκεκριμένων γεωργικών και περιβαλλοντικών συνθηκών που ισχύουν στο έδαφός του.

- Η νέα νομοθεσία πρόκειται να αντικαταστήσει βαθμιαία την ισχύουσα. Κατά συνέπεια, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας θα είναι διαθέσιμα έως ότου λήξει η άδεια κυκλοφορίας τους. Έτσι δεν θα σημειωθεί απότομη και ξαφνική έλλειψη των εν λόγω προϊόντων.

Κριτική για παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

ΤΗΝ ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΤΟΥ για “τον υψηλό αριθμό παραβιάσεων” των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ε.Ε. εκφράζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναφερόμενο, μεταξύ άλλων, στις διακρίσεις εις βάρος μειονοτήτων. Επικρίνει επίσης τις υπερβολές στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και τάσσεται υπέρ της βελτίωσης της κατάστασης των μεταναστών. Υιοθετώντας με 401 ψήφους υπέρ,

220 κατά και 67 αποχές έκθεση του ευρωβουλευτή Τζιούστο Κατάνια, οι ευρωβουλευτές ζητούν από την Επιτροπή και τα κράτη-μέλη να θεσπίσουν αποτελεσματικές και μακροπρόθεσμες πολιτικές νόμιμης μετανάστευσης. Αναφερόμενοι στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, τονίζουν ότι “οδήγησε συχνά σε μείωση του επιπέδου προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θε-

μελιωδών ελευθεριών, ιδίως του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, της προστασίας των δεδομένων και της απαγόρευσης των διακρίσεων”. Τούτων δοθέντων, καλούν την Ε.Ε. να ενεργεί αποφασιστικότερα σε διεθνές επίπεδο, προκειμένου να προάγει μια αληθινή στρατηγική θεμελιωμένη στον πλήρη σεβασμό των διεθνών προδιαγραφών και υποχρεώσεων στον τομέα αυτό.

επικαιρότητα

Λαθρομετανάστευση: Κοινό μέτωπο Ελλάδας με Ιταλία, Κύπρο, Μάλτα

ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΧΩΡΕΣ της Ε.Ε., η Ιταλία, η Ελλάδα, η Κύπρος και η Μάλτα, ζητούν από κοινού από τους εταίρους τους να αναληφθεί κοινή και συγκεκριμένη δράση κατά της λαθρομετανάστευσης στη διάρκεια άτυπης συνόδου των

υπουργών Εσωτερικών στην Πράγα. “Ζητούμε την ενίσχυση της Frontex και τη σύναψη διμερών συμφωνιών της Ευρώπης με τις χώρες προέλευσης των λαθρομεταναστών. Χωρίς αυτές τις συμφωνίες είναι πολύ δύσκολο για

κάθε κράτος-μέλος να προχωρεί σε απελάσεις”, ανέφερε ο ιταλός υπουργός Εσωτερικών Ρομπέρτο Μαρόνι από την τσεχική πρωτεύουσα. “Πρόκειται για την αρχή μιας διαδικασίας. Η σύσταση της ομάδας μας είναι σημαν-

τική, επειδή αντιπροσωπεύουμε τις χώρες που υφίστανται το μεγαλύτερο μέρος της πίεσης από τη λαθρομετανάστευση στην Ανατολική Μεσόγειο”, προσέθεσε ο Μαρόνι. Σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα από

την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, το 2008 περισσότεροι από 67.000 άνθρωποι διέπλευσαν τη Μεσόγειο για να ζητήσουν άσυλο στην Ευρώπη. Οι περισσότεροι έφτασαν στην Ιταλία και τη Μάλτα.

ΤΡΙΑΝΤΑ ευρωπαϊκές χώρες θα αρχίσουν να χρησιμοποιούν από τον Ιούνιο (και το αργότερο μέχρι το 2012) ένα νέο τύπο διαβατηρίου, που θα περιλαμβάνει βιομετρικά στοιχεία, όπως είναι τα δακτυλικά αποτυπώματα και τα χαρακτηριστικά του προσώπου. Τα διαβατήρια αυτά αναμένεται να οδηγήσουν στην απο-

τελεσματικότερη καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και της μετανάστευσης και να προστατεύσουν τους ανήλικους από πιθανή απαγωγή. Σύμφωνα με τους νέους κανόνες, όλες οι χώρες της Ε.Ε., όπως και η Ισλανδία, η Νορβηγία και η Ελβετία, θα πρέπει να ξεκινήσουν την έκδοση των νέ-

ων διαβατηρίων από τις 29 Ιουνίου με καταληκτική ημερομηνία το 2012. Τα σημερινά διαβατήρια θα παραμείνουν σε ισχύ για τα ταξίδια στις περισσότερες χώρες μέχρι τότε. Ορισμένα κράτη-μέλη της Ε.Ε., όπως η Γερμανία, η Γαλλία και η Ολλανδία, έχουν ήδη ξεκινήσει την έκδοση των νέων διαβατηρίων.

Από τον Ιούνιο η έκδοση βιομετρικών διαβατηρίων

Η νέα νομοθεσία προβλέπει και την αρχή «ένα πρόσωπο, ένα διαβατήριο», που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών

Βάσει του συμβιβασμού, στον οποίο κατέληξαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα παιδιά κάτω των 12 ετών και τα άτομα με συγκεκριμένες αναπηρίες που τους αποτρέπουν να δώσουν τα δακτυλικά τους αποτυπώματα, θα εξαιρούνται των νέων κανόνων. Η εξαίρεση για τα παιδιά έχει να κάνει με το γεγονός ότι τα αποτυπώματά τους δεν είναι εξίσου αξιόπιστα με αυτά των ενηλίκων, καθώς αλλάζουν όσον μεγαλώνουν.

Η νέα κοινοτική νομοθεσία για τα διαβατήρια εξασφάλισε την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με συντριπτική πλειοψηφία, εξέλιξη που ικανοποίησε απόλυτα την Κομισιόν. “Εάν δεν είχε επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ

Οι αλλαγές εξασφάλισαν την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με συντριπτική πλειοψηφία, εξέλιξη που ικανοποίησε απόλυτα την Κομισιόν

των ευρωβουλευτών, θα έπρεπε όλοι να δίνουν τα δακτυλικά τους αποτυπώματα, ακόμα και τα νεογέννητα, όταν ταξιδεύουν στο εξωτερικό και απαιτείται διαβατήριο.

Για το λόγο αυτό, θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίηση της Επιτροπής”, δήλωσε ο αρμόδιος

για θέματα δικαιοσύνης επίτροπος της Ε.Ε. Ζακ Μπαρό.

ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΑ

Η νέα νομοθεσία προβλέπει επίσης την επονομαζόμενη αρχή “ένα πρόσωπο, ένα διαβατήριο”, που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών.

Βάσει της αρχής αυτής, θα είναι υποχρεωτική πλέον η έκδοση διαβατηρίων για τα παιδιά, τα οποία μέχρι σήμερα καλύπτονταν σε πολλές περιπτώσεις από οικογενειακά διαβατήρια.

ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ

Ορισμένοι ευρωβουλευτές

πάντως εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για τα νέα διαβατήρια, καθώς θεωρούν ότι υπάρχει κίνδυνος κατάχρησης των βιομετρικών στοιχείων των πολιτών της Ε.Ε., που θα υπονομεύσει την ασφάλεια και το απόρρητο των ατομικών δεδομένων.

Ευρωπαϊκά βραβεία μουσικής σε δέκα καλλιτέχνες που... γκρέμισαν σύνορα!

Δέκα νέα αστέρια του πενταγράμμου θα μοιραστούν τη λάμψη των φετινών ευρωπαϊκών βραβείων “Border Breakers”, που απονέμονται σε νέους μουσικούς, οι οποίοι κατάφεραν να κατακτήσουν το ευρύ κοινό του εξωτερικού με τις μουσικές επιτυχίες τους. Στους φετινούς νικητές περιλαμβάνονται ορισμένα από τα πιο δημοφιλή ονόματα της ευρωπαϊκής μουσικής σκηνής: Adele (Ηνωμένο Βασίλειο), Alphabeat (Δανία), AaRON (Γαλλία), Cinema Bizarre (Γερμανία), The Dø (Γαλλία), Kraak & Smaak (Ολλανδία), Ida Corr (Δανία), Lykke Li (Σουηδία), The Script (Ιρλανδία) και The Ting Tings (Ηνωμένο Βασίλειο).

Τα βραβεία θα απονεμηθούν σε τελετή που θα πραγματοποιηθεί στο Γκρόνινγκεν της Ολλανδίας και θα μεταδοθεί από την τηλεόραση τη βραδιά της έναρξης του μουσικού φεστιβάλ EuroSonic Noorderslag. Οικοδεσπότης της εκδήλωσης θα είναι ο δημοφιλής μουσικός και παρουσιαστής της βρετανικής τηλεόρασης Jools Holland, ο οποίος θα παρουσιάσει μουσικές εκτελέσεις των φετινών και παλαιότερων νικητών.

Τα βραβεία, τα οποία απονέμονται για έκτη συνεχή χρονιά, γνωρίζουν τεράστια διεθνή επιτυχία και στηρίζουν την ευρωπαϊκή μουσική βιομηχανία, η οποία απασχολεί περίπου 600.000 άτομα.

απόψεις

| άποψη |

ΗΛΙΑΣ ΚΟΥΣΚΟΥΒΕΛΗΣ

καθηγητής Διεθνών Σχέσεων, πρύτανης Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Προκλήσεις και οφέλη από την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί ένα *sui generis* φαινόμενο. Για κάποιους θαύμα, το οποίο πρέπει να γιορτάσουμε, και για άλλους εξέλιξη που χρήζει κριτικής αντιμετώπισης. Την αλήθεια θα τη βρούμε κάπου στη μέση.

Η Ένωση κατάφερε σταδιακά να εγκαθιδρύσει την ειρήνη, τη σταθερότητα, την ασφάλεια, τη συνεργασία και την ευημερία, εκεί όπου βασιλευαν ο πόλεμος, η βία, η καχυποψία, η αστάθεια. Στήριξε τον εκδημοκρατισμό και τον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών κρατών από τη Μεσόγειο μέχρι τη Βαλτική. Μέσα από τις διαδοχικές διευρύνσεις η Ένωση μεγάλωσε πληθυσμιακά και γεωγραφικά. Έγινε πιο πλούσια πολιτισμικά και συγχρόνως περισσότερο ευρωπαϊκή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 αποτελεί πλέον μία παγκόσμια δύναμη στο οικονομικό πεδίο αλλά και έναν υπολογίσιμο παράγοντα στο πολιτικό. Αναπτύχθηκε ως ένα υπερεθνικό μόρφωμα, έχοντας το έθνος κράτος στο επίκεντρό της, συνδυάζοντας το εθνικό συμφέρον και το μόνιμο ανταγωνισμό με τα αμοιβαία κέρδη. Ποιο είναι όμως το όφελος για τον Έλληνα και κάθε ευρωπαίο πολίτη; Οι δυνατότητες που δίνει η οικονομική, πολιτική και ηθική δύναμη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης εντός της Ευρώπης και έξω από αυτή. Πρόκειται: για τις ελευθερίες και τις κοινές πολιτικές, όπως είναι η ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών, η κοινή αγροτική πολιτική, η κοινή εξωτερική πολιτική για τις δυνατότητες αντιμετώπισης κοινών προβλημάτων και προκλήσεων, όπως τα θέματα περιβάλλοντος και ενέργειας, για τις δυνατότητες παρέμβασης σε παγκόσμιο επίπεδο, από το εμπόριο και τα χρηματοπιστωτικά μέχρι την ανάπτυξη και την ανθρωπιστική βοήθεια.

Η Ένωση λειτουργεί συμπληρωματικά στα κράτη-μέλη της και συγχρόνως είναι κάτι παραπάνω από το σύνολο των μερών της. Οι πολίτες επωφελούνται από τη μεταμορφωτική δύναμη της Ένωσης εντός των χωρών τους αλλά και έξω από αυτές. Ωστόσο η διαχείριση και η αξιοποίηση αυτής της δύναμης διαφέρει από κράτος σε κράτος, με αποτέλεσμα η πρόοδος της διαδικασίας του εξευρωπαϊσμού και σύγκλισης να ποικίλλει. Στην Ελλάδα κερδίσαμε πολλά στοιχεία, με κυριότερα αυτά του εκδημοκρατισμού και της ένταξης στην ΟΝΕ. Επωφεληθήκαμε από τη σταθερότητα που εγγυήθηκε η διεύρυνση προς τη Ν.Α. Ευρώπη. Χάσαμε όμως -και συνεχίζουμε να χάνουμε- πολλές ευκαιρίες, όπως στην περίπτωση της αξιοποίησης ευρωπαϊκών πόρων ή στην καλλιέργεια ευρωπαϊκής νοοτροπίας, σε ζητήματα επιχειρηματικότητας, δημόσιας διοίκησης, προστασίας του περιβάλλοντος, εκπαίδευσης. Καθυστερήσαμε στη σύζευξη της βαλκανικής και της ευρωπαϊκής πολιτικής. Πλέον δεν είμαστε το μόνο κράτος-μέλος της Ένωσης στα Βαλκάνια και αυτό δημιουργεί νέες προκλήσεις για το ρόλο της Ελλάδας, που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας. Ο εξευρωπαϊσμός μπορεί να αποτελέσει διέξοδο στα αδιέξοδα της ελληνικής πολιτικής σήμερα. Αρκεί να κατανοήσουμε τη σημασία της Ένωσης για την καθημερινότητά μας και το μέλλον της χώρας. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι αντιμετωπίζουμε την Ε.Ε. άκριτα. Όντας μία διαδικασία με ασαφή εσχάτως κατεύθυνση, η ευρωπαϊκή ενοποίηση διατρέχει τα πρώτα χρόνια του 21ου αιώνα, αντιμετωπίζοντας σειρά από σοβαρές προκλήσεις.

“Όντας μία διαδικασία με ασαφή, εσχάτως, κατεύθυνση, η ευρωπαϊκή ενοποίηση διατρέχει τα πρώτα χρόνια του 21ου αιώνα, αντιμετωπίζοντας σειρά από σοβαρές προκλήσεις”

σει διέξοδο στα αδιέξοδα της ελληνικής πολιτικής σήμερα. Αρκεί να κατανοήσουμε τη σημασία της Ένωσης για την καθημερινότητά μας και το μέλλον της χώρας. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι αντιμετωπίζουμε την Ε.Ε. άκριτα. Όντας μία διαδικασία με ασαφή εσχάτως κατεύθυνση, η ευρωπαϊκή ενοποίηση διατρέχει τα πρώτα χρόνια του 21ου αιώνα, αντιμετωπίζοντας σειρά από σοβαρές προκλήσεις. Η θεσμική εξέλιξή της, το δημοκρατικό έλλειμμα, ο ρόλος της στο διεθνές σύστημα, η σχέση της με τις ΗΠΑ και τη Ρωσία, οι πολιτικές της στον υπόλοιπο κόσμο, οι οικονομικές σχέσεις και επιδόσεις της, οι προσδοκίες των πολιτών της και οι διαθέσεις των ηγετών της θα κρίνουν το μέλλον της και το μέλλον μας.

| άποψη |

ΔΡ. ΣΤΡΑΤΟΣ ΓΕΡΑΓΩΤΗΣ

ειδικός σύμβουλος Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στον γ.γ. του υπουργείου Υγείας

Πολυπολιτισμικότητα, διάλογος και Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο σεβασμός και η προώθηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας και ποικιλομορφίας είναι η βασική αρχή στην οποία πρέπει να στηρίζεται η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η ισότητα πρόσβασης στον πολιτισμό και η ελευθερία πολιτισμικής έκφρασης αποτελούν θεμελιώδη χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής βάσης αξιών και προαπαιτούμενα του διαλόγου.

Για την αποτελεσματικότερη προώθηση του διαλόγου απαιτείται συνεργασία σε όλα τα επίπεδα με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών φορέων, των κοινωνικών εταίρων, των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των οργανώσεων της νεολαίας, των αθλητικών και πολιτισμικών οργανώσεων, καθώς και δομών που εκφράζουν τους μετανάστες και άλλων αρμοδίων φορέων στο επίπεδο που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες.

Οι θρησκευτικές και λαϊκές οργανώσεις είναι επίσης σημαντικές σε αυτό το διάλογο, εφόσον αντιλαμβάνονται την ανάγκη για αμοιβαία κατανόηση και ανοχή. Εκτιμώ ότι οι τοπικές αρχές πρέπει να εγκαινιάσουν έναν ανοικτό διάλογο, στον οποίο θα ήταν σκόπιμο να αναλάβουν έναν αμερόληπτο ρόλο, επιδεικνύοντας σεβασμό προς την ελευθερία και τα δικαιώματα των μεμονωμένων ατόμων και των ομάδων. Σε μεταγενέστερο στάδιο θα μπορούσαν να λειτουργήσουν απλώς ως ενδιάμεσοι φορείς, παρέχοντας ενδεχομένως συμβουλευτικές υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό θεωρώ ότι οι μετανάστες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ψηφίζουν στις τοπικές και περιφερειακές εκλογές, καθώς και στις ευρωεκλογές. Οι αρμόδιες αρχές και πολιτικές ομάδες πρέπει να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή τους, ώστε να διευκολύνεται η κοινωνική ένταξη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της αναγνωρίζει αφενός ότι η πολιτική μετανάστευσης και ένταξης αποτελεί εθνική αρμοδιότητα, αφετέρου ότι πρέπει να τηρείται η αρχή της επικουρικότητας.

Είναι ανάγκη να δημιουργηθούν και να υποστηριχθούν δομές διαχείρισης (*one stop shops*) των πρακτικών ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες (παράλληλα με τα συνθήματα γραφειοκρατικά ζητήματα), ικανές να προσφέρουν πληροφορίες χρηστικές ιδιαίτερα για τους νεοεισερχόμενους.

Σε πολλά από τα κράτη μέλη οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι αρμόδιες για τη θέσπιση και την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την πολιτική ένταξης και διαδραματίζουν κατ' αυτόν τον τρόπο καθοριστικό ρόλο για την ένταξη των μεταναστών.

Οι διαφορές των εθνικών συστημάτων, η γεωγραφική θέση του κάθε κράτους, οι υπάρχουσες παραδόσεις και οι ιστορικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πλαισίων.

Αυτό σημαίνει επίσης ότι οι τοπικές

αρχές πρέπει να εφαρμόζουν ένα πρότυπο ένταξης προσαρμοσμένο στις δικές τους συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες.

Σε αυτή τη φάση, την οποία διέρχεται την περίοδο που διανύουμε η Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτείται να προαχθούν και να υποστηριχθούν η διεξαγωγή συζητήσεων σε επίπεδο πόλεων, ο διάλογος, η εκμάθηση γλωσσών, η επιμόρφωση στο πλαίσιο της διαδικασίας πολιτογράφησης, τα προγράμματα απασχόλησης, η διαπαιδαγώγηση για την προαγωγή της ισότητας ευκαιριών, τα σχέδια για την εξάλειψη των διακρίσεων, αλλά και να διασφαλιστούν η συστηματική ανταλλαγή και παρακολούθηση των εμπειριών, των καινοτομιών, των επιτυχιών και των αποτυχιών σε τοπικό επίπεδο.